

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ
Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστοδούλου
ἐνώπιον τῆς τακτικῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.
10 Ὀκτωβρίου 2006.

Σεβασμιώτατοι καί ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί

Καθηκόντως ὑποδεχόμενοι πάντας ὑμᾶς ἐνταῦθα πρὸς συγκρότησιν τῆς τακτικῆς ταύτης Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἐκφράζομεν πρὸς ἅπαντας ὑμᾶς τὴν βαθυτάτην ἡμῶν ἀδελφικὴν συγκίνησιν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἱερᾷ καί καταστατικῇ ἡμῶν συνάξει, εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀποβλεπούση σοβούντων ἐκκλ. ζητημάτων ἀντιμετώπισιν καί ἐπίλυσιν, ἐπ' ἀγαθῷ συμπάσης τῆς Ἀγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Καί εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας ἵνα ἡ κοινὴ ἡμῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι διαβούλευσις ἀποβῆ εὐεργετικὴ διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς καί ἐπωφελὴς καί λυσιτελεῖς διὰ τὸν λαόν τοῦ Θεοῦ.

Τὰ θέματα τῆς Ἡμερησίας Διατάξεως ἡμῶν, εἶναι ἤδη εἰς ὑμᾶς γνωστά.

1- Τό πρῶτον εἶναι ἡ ἐκλογή νέου Ποιμενάρχου εἰς τὴν χηρεύουσαν Ἱ. Μητρόπολιν Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως, ἕνεκα παραιτήσεως λόγῳ γήρατος τοῦ θεοφιλῶς ταύτην ἐπὶ 40ετίαν ὄλην διαποιμάναντος Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως κ. Θεοφίλου, τοῦ ἐφησυχάζοντος ἤδη εἰς Σπάρτην παρά τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ αὐτῆς κ.Ευσταθίῳ. Ἡ Ἱ. Σύνοδος, ὡς εἶναι ἤδη γνωστόν, διὰ τοῦ προσφάτως ἐκδοθέντος ὑπ' ἀριθμ. 171/2006 Κανονισμοῦ αὐτῆς «Περὶ τῆς ὀφειλομένης μερίμνης πρὸς τοὺς παραιτούμενους ἢ τοὺς ἀπαλλασσομένους τῶν καθηκόντων τῶν λόγῳ ἀνικανότητος Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἔλαβεν ἀξιοχρεω μερίμναν διὰ τὴν ἀξιοπρεπῆ διαβίωσιν τῶν δι' οἰονδήποτε λόγον παραιτούμενων τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας Σεβ. Μητροπολιτῶν, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθοῦν ὑπὲρ αὐτῶν πάντα τὰ ἀνθρωπίνως δυνατὰ καί εὐκοσμο πρὸς εἰρηνικὴν αὐτῶν καί ἀμέριμον διαβίωσιν, εἰ δυνατόν μάλιστα ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ὑπ' αὐτῶν διαποιμανθείσης πνευματικῆς ποιμνῆς. Ὁ δὲ ἐν Χαλανδρίῳ εἰδικὸς πρὸς τοῦτο ξενῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, τοῦ ὁποῦ το πρόπλασμα ἐκτίθεται εἰς τὸν ἔξω τῆς αἰθούσης ταύτης χώρον, ἤδη ἐτοιμάζεται καί παραδίδεται εἰς χρῆσιν τῶν ἐκ τῶν ἐφησυχάζοντων Ἱεραρχῶν μελλόντων προτιμᾶν τὴν ἐν αὐτῷ ἐγκατάστασιν αὐτῶν καί ἀξιοπρεπῆ διαβίωσιν.

Ἐτέρα ἐκλογή εἶναι ἐκείνη εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Κορίνθου, τὴν κενωθεῖσαν διὰ τῆς πρὸς Κύριον ἐκδημίας τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου τῆς κυροῦ Παντελεήμονος, ἐπισυμβάσης τὴν 16ην Αὐγούστου ἐ.ἔ. Ἡ Ἱ.Μητρόπολις Κορίνθου ἐκ τῶν ἀποστολικῶν, ἱστορικῶν καί περιφανῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας μας, ζητεῖ Ποιμενάρχην ἄνδρα σοφόν, ἱκανόν, ἔμπειρον καί πνευματικόν καί ἡ Ἱεραρχία ἀσφαλῶς θὰ ἐκλέξει τὸν καταλληλότερον μεταξύ πολλῶν διὰ νὰ τὸν ἀποστείλει εἰς Κόρινθον, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀειμνήστου Παντελεήμονος καί πρὸς ἐπιμελεστέραν καί καρποβριθεστέραν ποιμαντορίαν κλήρου καί λαοῦ αὐτῆς. Τοιαύτη εἶναι ἡ εὐλόγος ἀξίωσις τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Παραλλήλως πρὸς τὰς δύο ταῦτας ἐκλογὰς πρόκειται, ἐὰν δεήσει, νὰ προαχθῆ εἰς Ἐπίσκοπον ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου.

2- Τό δευτέρον θέμα εἶναι ἡ γνωστοποίησις εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον καί ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐπεξεργασία τοῦ νέου σχεδίου νόμου περὶ τῶν Ἐκκλ. Δικαστηρίων καί τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας, τὸ ὁποῖον προῆλθε κατόπιν σπουδαίας καί ἐπιπόνου προεργασίας εἰδικῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν ἡμῶν Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία καί προέβη εἰς βαθεῖας τομὰς ἐπὶ τῶν οὐσιαστικῶν καί δικονομικῶν διατάξεων τοῦ νέου τούτου σχεδίου, τοῦτο μὲν πρὸς ἐκσυγχρονισμόν τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλ. Δικαιοσύνης, τηρουμένου κατὰ τὸ ἐφικτόν τοῦ Ἱεραρχικοῦ πολιτεύματος τῆς ἐπισκοποκεντρικῆς Ἐκκλησίας, τοῦτο δὲ πρὸς ὑπέρβασιν πολλῶν παραλείψεων καί ἀτελειῶν τοῦ ἰσχύοντος σχετικοῦ νόμου, τοῦ πρὸ 80ετίας περίπου ψηφισθέντος καί ἔκτοτε μὲ ἐλαφράς τροποποιήσεις ἐφαρμοζομένου ὑπὸ τῶν καθ' ἡμᾶς ἐκκλ. Δικαστηρίων. Καθ' ὄλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἐκείνου ἐπεσημάνθησαν ὑπὸ εἰδικῶν ἐπιστημόνων τοῦ Κανονικοῦ καί τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου αἱ ἐλλείψεις καί παραλείψεις του, ἰδίως εἰς τὸν τομέα τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν κατηγορουμένων κληρικῶν, ἐνῶ πολλαχόθεν ἠκούοντο φωναὶ ἐπικριτικαὶ ἕνεκα τῆς μὴ προσαρμογῆς τῶν διατάξεων αὐτοῦ πρὸς τὰ κεκτημένα τοῦ συγχρόνου πολιτειακοῦ δικαϊκοῦ συστήματος. Ἀποτέλεσμα τῶν ἐπικρίσεων τούτων ὑπῆρξε τοῦτο μὲν ἡ ὑποβάθμισις τῆς ἐννοίας τῆς ἐκκλ. Δικαιοσύνης εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν κληρικῶν καί τῶν λαϊκῶν, τοῦτο δὲ ἡ ἀκύρωσις ὑπὸ τοῦ Σ.τ.Ε. πολλῶν

διαδικασιῶν, ἐρχομένων εἰς εὐθείαν ἀντίθεσιν πρὸς τὰ δικονομικά κεκτημένα τοῦ κοσμικοῦ δικαίου, καὶ δὴ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 6 τῆς Συμβάσεως τῆς Ρώμης περὶ τῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αἱ Συμβάσεις αὐταὶ καθὼς καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸν Δίκαιον ὑπέρκεινται, ὡς γνωστὸν, τῶν ἐπὶ μέρους ἐθνικῶν δικαίων καὶ κατισχύουν πάσης ἄλλης ρυθμίσεως. Ἐπομένως, καὶ ἐκ τοῦ λόγου αὐτοῦ δέν θά ἦτο δυνατὸν νά μὴ τηρηθοῦν βασικαὶ ἀρχαὶ τῶν διεθνῶν δικαιοῦκων νομίμων καὶ εἰς τὴν Ἐκκλ. Δικαιοσύνην.

Διό καὶ ἐδῶ ἀνεφύη, διὰ μιάν εἰσέτι φορᾶν, ἀλλὰ μετὰ ἐπιτακτικῆς, ὡς ἐλέχθη ἤδη, ἐπιμονῆς τὸ περιώνυμον ζήτημα τῆς σχέσεως μεταξύ κανονικότητος καὶ νομιμότητος, δεδομένων τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας ἐν Ἑλλάδι. Πρόκειται διὰ τὴν σχέσιν μεταξύ Ἱ. Κανόνων καὶ Νόμων, ἰδίως ὅταν ὑπάρχει σύγκρουσις μεταξύ τῶν. Ἡ περίπτωση εἰς ἐμφανίζεται κατὰ κύριον λόγον ἐκεῖ ἔνθα, ὡς συμβαίνει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἐκκλησία διοικεῖται καὶ διὰ τῶν νόμων τοῦ κράτους. Ἡ ἀκυρωτικὴ ἔναντι τῶν ἐξωτερικῶν, στοιχείων τῶν ἀποφάσεων τῶν ἐκκλ. Ὁργάνων ἀρμοδιότης τῶν οἰκείων κρατικῶν Δικαστηρίων, ἐξικνουμένη καὶ μέχρι πλήρους ἐξαφανίσεως τῶν ἐξ αὐτῶν μὴ συμπλευσῶν μέ τὰς στοιχειώδεις ἀρχὰς τῆς ἐννόμου τάξεως, ἐξαναγκάζει τὴν Ἐκκλησίαν νά εὐθυγραμμίζεται πρὸς ὅσα οἱ νόμοι ἐπιτάσσουν, οἵτινες, κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Σ.τ.Ἐ., δύνανται νά τροποποιῶν ἀκόμη καὶ Ἱ. Κανόνας μὴ θεμελιώδεις διὰ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἀντιμετώπισε κατὰ τὸν πλέον προσήκοντα τρόπον, ὥστε νά παύσει ὁ διασυρμὸς τῆς ἐκκλ. Δικαιοσύνης ὡς δῆθεν ἀναχρονιστικῆς, ἀπανθρώπου καὶ μεσαιωνικῆς, κινουμένης κατὰ κανόνα εἰς βάρος δῆθεν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τῶν μοναχῶν, καὶ ταυτοχρόνως νά τηρηθοῦν στοιχειώδεις κανόνες σεβασμοῦ πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ χρήστης διαχειρίσεως τῆς πνευματικῆς ἐξουσίας τῶν Ἐπισκόπων. Πρὸς τούτοις εἶναι ἀνάγκη νά τονισθῇ ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι βεβαίως ἱεραρχική, ἀλλ' ὄχι ἱεροκρατική. Ἀλλὰ περὶ πάντων τούτων θά ἔχω τὴν τιμὴν νά ἐνημερώσω τὸ Ἱερὸν τοῦτο Σῶμα κατὰ τὴν αὐριανὴν συνεδρίαν, ὅτε καὶ θά μᾶς ἀπασχολήσουν αἱ διατάξεις τοῦ σχετικοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐγκαίρως ἐτέθη ὑπ' ὄψιν πάντων ὑμῶν ἤδη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ.

3- Τρίτον θέμα εἶναι ὁ β' διάλογος Ἐκκλησίας-Κοινωνίας πού ὀργανώθη εἰς Βόλον τὸ Σάββατον 6-5-06 μέ θέμα «Ἁγιότητα καὶ ἐκκοσμίκευση στή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας». Περὶ τούτου θά εἰσηγηθῇ τὰ δέοντα ὁ Σεβ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος, Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ διαλόγου τούτου.

4- Ἔτερα θέματα εἶναι ἡ ψήφισις Κανονισμῶν, ἀπὸ καιροῦ ἡτοιμασμένων, ὑποστάντων νομοτεχνικὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ὑποβαλλομένων πρὸς ἔγκρισιν καθὼς καὶ τινὰ Ὑπηρεσιακά θέματα. Μεταξύ τῶν Κανονισμῶν εἶναι καὶ ὁ ἀφορῶν εἰς τοὺς Ἱεροψάλτας, ὁ ὁποῖος ἔχει καὶ ἄλλοτε ὑποβληθῇ εἰς τὴν ΙΣΙ ἀλλ' ἀνεπέμφθη πρὸς πληρεστέραν διατύπωσιν καὶ ἐπεξεργασίαν.

0-0-0

Τὰ συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὴν Ἡμερησίαν Διάταξιν θέματα δέν ἐξαντλοῦν βεβαίως τὸν εὐρύν κατάλογον τῶν ζητημάτων πού ἐνδιαφέρουν τὴν Ἐκκλησίαν ἢ πού ἀντιμετωπίσθησαν ἤδη ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱ. Συνόδου τῆς ληξιάσης Συνοδικῆς περιόδου ἢ καὶ ἐξακολουθοῦν νά ἀπασχολοῦν τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας. Θά ἐπεθύμουν περὶ τῶν σοβαροτέρων ἐξ αὐτῶν νά ἐνημερώσω ἀξιοχρέως καὶ ἐνδεικτικῶς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας.

1. Τὸ ζήτημα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀποφάσεων τῆς τακτικῆς ΙΣΙ τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἀπασχόλησε τὴν ΔΙΣ εἰς σειράν συνεδρίων αὐτῆς, ἐφ' ὅσον αἱ ληφθεῖσαι τότε ἀποφάσεις ἔχρηζον περαιτέρω ἐπεξεργασίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν διατυπωθεισῶν παρατηρήσεων τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Συνέδρων, προκειμένου νά λάβουν τὴν τελικὴν αὐτῶν μορφήν. Πρὸς τοῦτο ἡ ΔΙΣ ἀπεφάσισε νά ἀποστείλει ἀρμοδίως (ἤτοι εἰς τὰς καθ' ὕλην ἀρμοδίας Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς) τὰς ἀποφάσεις αὐτάς παρακαλοῦσα τοὺς παραλήπτας αὐτῶν νά ἐγκύψουν εἰς τὴν ἄρτιαν αὐτῶν ἀπὸ πάσης ἐπόψεως διατύπωσιν.

α. Οὕτω διὰ τὰ πορίσματα τοῦ α' διαλόγου Ἐκκλησίας-Κοινωνίας (Πάτραι, 10-9-05) ἡ ΔΙΣ ἀπήλυθε σχετικὸν ἔγγραφον εἰς τὴν ὑπὸ τὸν Σεβ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμον Ἐπιτροπὴν παρακαλοῦσα ταύτην νά ἐπεξεργασθῇ τὰς προτάσεις προκειμένου νά προσλάβουν πρακτικὴν μορφήν. Ἦδη τὸ ὀριστικὸν κείμενον ὑπεβλήθη εἰς τὴν ΔΙΣ καὶ ἐνεκρίθη.

β. Τὴν περὶ τῆς ὑποβοηθουμένης ἀναπαραγωγῆς εἰσήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου κ. Ἱεροθέου, ἡ ΔΙΣ ἀπέστειλεν εἰς τὴν ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόλαον ΕΣΕ τῆς Βιοηθικῆς πρὸς περαιτέρω ἐπεξεργασίαν, καὶ δὴ καὶ ἔλεγχον τῶν 80 σημείων εἰς τὰ ὁποῖα συνεκεφαλαιώθησαν αἱ σχετικαὶ ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἡ ὡς εἴρηται Ἐπιτροπὴ ἐπεράτωσε καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν ΔΙΣ τὰς προτάσεις τῆς γενομένης ἀποδεκτὰς, δημοσιευθέντος τοῦ ὑπ'

ἀριθμ. 307/ 219/ 19-1-06 Ἐγκυκλίου Σημειώματος ἔνθα συμπεριελήφθησαν αἱ ὡς εἴρηται 80 θέσεις. Τό κείμενον τοῦτο ἐδημοσιεύθη τόσον εἰς τό περιοδικόν «Ἐκκλησία» ὅσον καί εἰς τό διαδίκτυον καί δὴ εἰς τήν ἑλληνικήν, ἀγγλικήν, γαλλικήν καί ρωσικήν γλῶσσαν ὥστε, νά εἶναι προσιτόν καί εἰς τοὺς ξένους. Το ἴδιον κείμενον ἀπεστάλη καί εἰς ἀπάσας τὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας.

γ. Τήν εἰσήγησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας καί Παξῶν κ. Νεκταρίου περὶ τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ, ἡ ΔΙΣ ἀπέστειλε πρὸς περαιτέρω ἐπεξεργασίαν εἰς τήν ὑπὸ τόν Σεβ. Μητροπολίτην Παραμυθίας, Φιλιατῶν καί Γηρομερίου κ. Τίτον Συν. Ἐπιτροπὴν Θ. Λατρείας καί Ποιμαντικοῦ Ἔργου. Τό ἔργον βέβαια τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ ἀνήκει εἰς τήν εὐθύνην τῶν ἑκασταχοῦ Σεβ. Μητροπολιτῶν, ὡς Ποιμεναρχῶν τοῦ λαοῦ. Ἐκαστος Ἱεράρχης θά πρέπει νά σκεφθῆ τίνι τρόπῳ θά ἐφαρμόσει εἰς τήν περιοχὴν του τόν ἐπανευαγγελισμόν. Τό κείμενον ὅπερ ἀπεστάλη πρὸς ὑμᾶς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 754/ 465/ 15-2-06 Ἐγκυκλίου Σημειώματος εἶναι ἐνδεικτικόν τῶν διαφορῶν τρόπων ἐνεργείας, ὅμως ἕκαστος ἡμῶν ὀφείλει νά ἀναζητήσῃ καί ἀνεύρει καί νέους τρόπους ἐπικοινωνίας μέ τόν λαόν. Καί ἐδῶ ἀναφύεται τό ὄξύ πρόβλημα τῆς ποιοτικῆς ἀναβαθμίσεως τοῦ ἱ. μας κλήρου. Πρέπει οἱ κληρικοὶ μας νά συνειδητοποιήσουν ὅτι θεμελιώδης εἶναι ἡ σημασία τοῦ ἐπανευαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ, διὰ νά ἀναλάβουν τό ἔργον τοῦτο. Μεγάλην πρὸς τοῦτο σημασίαν ἔχει ἡ συνεχὴς μέριμνα καί παρουσία τῶν Ἐπισκόπων πλησίον τῶν ἱερέων, πρὸς ἔμπνευσιν εἰς αὐτούς τοῦ ἱεραποστολικοῦ ιδεώδους, καί ἐνίσχυσίν των εἰς τήν προκειμένην διακονίαν τοῦ λαοῦ. Τήν αὐτὴν μέριμναν ὀφείλομεν οἱ Ἀρχιερεῖς καί εἰς τήν ἐπιλογὴν των πρὸς χειροτονίαν νέων ὑποψηφίων, ὥστε νά πρόκειται διὰ πρόσωπα ἀνεπίληπτα καί εὐσεβῆ, μὴ σκανδαλοποιὰ καί μὴ προκαλοῦντα. Οἱ ἱερεῖς μας εἶναι οἱ φορεῖς τῆς ἱεραποστολῆς ἐντὸς τῆς κοινωρίας. Καί ἐξ αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἡ ἄσκησις τῆς ἀποστολῆς ταύτης καί τὰ θετικὰ τῆς ἀποτελέσματα. Δέν πρέπει οἱ ἱερεῖς μας νά ἀφήνονται μόνοι εἰς τήν ἀντιμετώπισιν τῶν ποικίλων προβλημάτων τῆς ζωῆς των. Ἡ αἴσθησις ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἀγρυπνᾷ καί ἐνδιαφέρεται καί δι' αὐτούς, καί διὰ τὰς οἰκογενείας των, ἀνακουφίζει καί ἐνισχύει τοὺς ἐξ αὐτῶν πάσχοντας. Καί ἐκεῖνοι ἀνταποδίδουν τό ἐνδιαφέρον τοῦτο μέ τήν ὑπακοήν καί ἀφοσίωσίν των.

Ἔχομεν ἀνάγκην ἐξειδικευμένων στελεχῶν. Δέν ἀρκεῖ πλέον ὁ ζῆλος, οὔτε ἡ ἐμπειρικὴ ἐνασχόλησις. Ἀπαιτεῖται ὀργανωτικὴ δρᾶσις καί ἐπιστασία κατὰ τήν ἄσκησιν τῆς ἱεραποστολῆς. Εἰς τοῦτο ἀσφαλῶς θά συμβάλῃ καί ἡ Σχολὴ Ἐπιμορφώσεως τῶν Στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας πού ἰδρύθη ἤδη, διὰ τοῦ νεαροῦ νόμου 3432/ 2006, καί ἡ ὁποία θά προσφέρει εἰς τόν ἱερόν μας κλῆρον καί τοὺς λαϊκοὺς μας συνεργάτας δυνατότητες νέων ὀριζόντων εἰς τήν διαποίμανσιν τοῦ λαοῦ μέ βάσιν τὰς συγχρόνους συνθήκας καί ἀνάγκας τοῦ ποιμνίου πού ἔχουν ριζικῶς ἀλλάξει ἀπὸ ὅ,τι παραδοσιακῶς μέχρι τώρα ἴσχυε.

δ. Συναφῶς πρὸς τό θέμα τοῦ τρόπου ἐκλογῆς τῶν Ἐπισκόπων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν ἡ ΔΙΣ παρέπεμψε τοῦτο εἰς τόν πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσ. Σαββάτον, καθηγητὴν τῆς Θεολογ. Σχολῆς Ἀθηνῶν πρὸς συγκριτικὴν μελέτην τῶν ἰσχυόντων εἰς τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας. Ἡ μελέτη συνεχίζεται μέ ἀργοὺς ρυθμούς διότι προϋποθέτει μετάφρασιν τῶν σχετικῶν καταστατικῶν κειμένων τῶν ἁγίων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἦδη ὅμως πικρά εἶναι εἰς τὰς γλώσσας μας ἡ γεῦσις ἐκ τῶν προσφάτων διαδικασιῶν πρὸς ἀνάδειξιν νέου Ἀρχιεπισκόπου εἰς τήν πολυπαθὴν Ἐκκλησίαν Κύπρου «ψήφῳ κλήρου καί λαοῦ» καί ἀσφαλῶς οὐδεὶς φρονῶ ὅτι ἐπιθυμεῖ τήν μεταφοράν καί ἐνταῦθα τοῦ ἀπαραδέκτου κλίματος πού συνοδεύει τήν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος τούτου, τήν ἀπαλλαγὴν ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπιδιώκουν ἅπασαι αἱ Ἐκκλησίαι πού τό ἔχουν ἐν λειτουργίᾳ.

2- Τό θέμα τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος ἀφ' ἧς ἐτέθη τὴν 17-1-06 τό πρῶτον ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Κ. Καραμανλῆ, ὑπῆρξεν ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας φροντίδος ὑφ' ἡμῶν, μεριμνόντων διὰ τήν διατήρησιν τοῦ ἰσχύοντος συστήματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας, ὅπερ ἔχει ἀποδειχθῆ ἡ χρῆσιμον καί λυσιτελὲς διὰ τὴν Ἐκκλησίαν καί τὴν Πολιτείαν. Το σύστημα τοῦτο λέγεται μὲν τῆς «νόμῳ κρατούσης Πολιτείας» ἐφ' ὅσον ἡ Πολιτεία διατηρεῖ τό δικαίωμα νά νομοθετῆ διὰ τόν τρόπον διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐν τοῖς πράγμασιν ὅμως ἔχει προσλάβῃ τὴν μορφήν τῆς συναλληλίας ἐφ' ὅσον αἱ τοιαῦται νομοθετικαὶ παρεμβάσεις τῆς Πολιτείας συντελοῦνται, κατὰ κανόνα, ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, τῇ συναινέσει τῆς Ἐκκλησίας.

Περὶ τοῦ θέματος τούτου πάντως τῆς ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας καί τῆς προωθήσεως τοῦ χωρισμοῦ μεταξὺ των, ὡς ἐνθυμεῖσθε, ὑπῆρξε πρὸ πολλοῦ μιά σχετικὴ ἐκστρατεία, διὰ δηλώσεων, δημοσιεύσεως ἄρθρων, καί συμμετοχῆς εἰς συζητήσεις ἀπὸ τηλεοράσεως, κυρίως ἐκ μέρους πολιτικῶν κύκλων, καί ἀντιεκκλησιαστικῶν στοιχείων, προερχομένων ἐνίοτε καί ἐκ τῶν ἑνδον, τὰ ὁποῖα ἐφρόντιζον νά διατηροῦν τοῦτο εἰς τὴν ἐπικαιρότητα, καί νά δηλητηριάσουν τό φρόνημα τοῦ λαοῦ ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ὡς δῆθεν ἀντλούσης τὴν «ἐξουσίαν» αὐτῆς ἐκ τῶν στενῶν σχέσεων τῶν Ἱεραρχῶν μετὰ τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, ἐνθαρρυνθέντων ἀπὸ τὴν στιγμιαίαν, ἕνεκα τῶν σκανδάλων τοῦ παρελθόντος ἔτους,

ἀποστασιοποίησιν σημαντικῆς μερίδος τοῦ λαοῦ.

Ἡ σχετικὴ παραφιλολογία πρὸς στιγμὴν ἠναγκάθη νὰ ἀποκλίνει ἐκ τοῦ στόχου της, ἀντιληφθεῖσα ὅτι λίαν συντόμως ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαμψε. Νέον ὁμως ἔναυσμα εἰς τὴν σχετικὴν ἐκστρατείαν ἔδωκεν ἡ ἀναγγελία τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ὅποτε καὶ ἠνοιξαν ἐκ νέου οἱ ἀσκοὶ τοῦ Αἰόλου ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας. Τώρα ὁμως ἡ Ἐκκλησία διὰ τῆς ΔΙΣ ἔλαβε τὰ μέτρα της καὶ ἠτοιμάσθη νὰ δώσει τὴν μάχην της πρὸς διατήρησιν τοῦ ἰσχύοντος συστήματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας – Πολιτείας. Πρὸς τοῦτο ἐνεργοποιήθη ἡ ἤδη ἀπ' ἀρχῆς συγκροτηθεῖσα Ἐπιτροπὴ εἰδημόνων εἰς τὰς σχέσεις Ἐκκλησίας-Πολιτείας, ἡ ὁποία καὶ ἀνέλαβε τὸ ἐπίπονον ἔργον νὰ παρακολουθεῖ τὰς ἐξελίξεις, νὰ προετοιμάζει κείμενα καὶ νὰ εἶναι ἐτοιμὴ νὰ προβάλει τὰς ἀπόψεις τῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ πρώτη βολὴ προῆλθεν ἀπὸ τὴν «Ἑλληνικὴν Ἐπιτροπὴν γιὰ τὰ Δικαιώματα τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τοῦ Πολίτη» ἡ ὁποία καὶ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τινων βουλευτῶν σχέδιον νόμου οὐσιαστικὰ γιὰ τὸν χωρισμὸ Ἐκκλησίας-Πολιτείας. Τὸ σχέδιον τοῦτο συνωδεύετο καὶ ἀπὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ὅπου ἐπεξηγοῦντο οἱ λόγοι, ὧν ἕνεκα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε τὴν λήψιν τῶν συγκεκριμένων μέτρων μεταξύ τῶν ὁποίων συγκατελέγοντο ἡ καῦσις τῶν νεκρῶν, ὁ ὑποχρεωτικὸς πολιτικὸς γάμος, ἡ κατάργησις τοῦ ἀδικήματος τοῦ προσηλυτισμοῦ, ἡ κατάργησις τῆς γνώμης τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου διὰ τὴν ἀνέγερσιν ναῶν καὶ εὐκτηρίων οἰκῶν τῶν ἑτεροδόξων, ἡ κατάργησις τοῦ ὄρκου, ἡ διακοπὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου, κυρίως ὁμως καὶ κατ' ἐξοχὴν ἡ ὑποβάθμισις τοῦ ἱεροῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἡ μετατροπὴ της εἰς ν.π.ι.δ., ἡ διαγραφὴ ἐκ τοῦ τίτλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, τῆς τελευταίας λέξεως καὶ ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ν.π.ι.δ. εἰς τινὰ διεύθυνσιν κ.λπ. Ἡ ΔΙΣ ἀπηξίωσεν ἐξ ἀρχῆς τὸ κείμενον τοῦτο, ὡς ἀνάξιον νὰ τύχῃ σχολιασμοῦ, ἐπειδὴ σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως διεπνέετο ἀπὸ ἔντονον ἀντιθρησκευτικὸν πνεῦμα, καταλυτικὸν της μακραίωνος παραδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἀναιρετικὸν τῆς συστοιχίας Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἐν Ἑλλάδι. Οἱ συντάκται του ηθέλησαν νὰ μεταφέρουν εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς τὸ γαλλικὸν σύστημα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας, τὸ ἐμφοροῦμενον ἀπὸ τὸ γνωστὸν ἀντιθεϊκὸν καὶ ἀντικληρικαλιστικὸν πνεῦμα τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ τοῦ Διαφωτισμοῦ, πνεῦμα ἀλλότριον πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς καὶ παντελῶς ξένον πρὸς τὰς παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας. Ὡστόσον μὲ ἐιδικὴν ἔκδοσιν τοῦ φυλλαδίου «Πρὸς τὸ Λαὸ» ἡ ΔΙΣ ἐνημέρωσε τὸν θρησκευόμενον ἑλληνικὸν λαὸν περὶ τῶν ὧσων κατὰ ἀλήθειαν ὑπεκρύπτοντο ὀπισθεν τῆς προτάσεως τοῦ νόμου τούτου. Ἐν τῷ μεταξύ παρεμφερῆ σχέδια νόμου ὑπεβλήθησαν καὶ ἀπὸ τὰ κόμματα ΚΚΕ καὶ ΣΥΝ. Τὰ ὁποία καὶ ἔλαβον τὴν ἄγουσιν πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἐν τῷ μεταξύ μὲ δῆλωσιν του τοῦ Μαΐου 2006 ὁ κ. Πρωθυπουργὸς κατέστησε σαφές ὅτι ἡ κυβέρνησις δέν συζητεῖ θέμα ἀλλαγῆς τοῦ συστήματος τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας, γεγονός τὸ ὁποῖον ἀνέκοψε πῶς τὴν ὁρμὴν τῶν ἐπιτιθεμένων, οἱ ὁποῖοι ὥστόσον δέν παρητήθησαν τοῦ σχεδίου των. Τὴν θέσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἐπανέλαβον καὶ κορυφαῖα στελέχη τοῦ κόμματός του, ἐνῶ εἰς ἡμᾶς ἐδόθησαν ρηταὶ διαβεβαιώσεις ὅτι οὐδεμία διάταξις νόμου ἢ πρότασις ἀναθεωρήσεως διατάξεων τοῦ Συντάγματος σχέσιν ἔχουσῶν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ἐπρόκειτο νὰ προωθηθῶν. Ἡ διαβεβαίωσις αὐτὴ μὲ ὠδήγησε νὰ εὐχαριστήσω διὰ ζώσης τὸν κ. Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς στενοὺς αὐτοῦ συνεργάτας, ἐνῶ παραλλήλως μὲ ὠδήγησεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ συνεχίσωμεν νὰ εἴμεθα εἰς κατάστασιν ἐπιφυλακῆς μέχρις ὅτου κριθοῦν τὰ ζητήματα ὀριστικῶς. Εἰς τὰς σχετικὰς του ὁμως δηλώσεις ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἄφησεν ἀνοικτὸν τὸ ζήτημα τῆς διὰ τῆς ἀπλῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ τυχόν ἀντιμετωπίσεως ὠρισμένων ἐκκρεμούντων θεμάτων ἐπὶ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος. Προσθεῖς ὅτι περὶ τούτων θὰ προηγηθεῖ συνεννόησις μετὰ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὡς γνωρίζετε ἀσφαλῶς ἡ παροῦσα Βουλὴ πρόκειται νὰ ἀποφασίσῃ ποῖα διατάξεις ἄρθρων τοῦ Συντάγματος πρόκειται νὰ ἀναθεωρηθῶν. Ἡ μέλλουσα νὰ προέλθῃ ἐκ τῶν προσεχῶν ἐκλογῶν Βουλὴ θὰ ὀνομάζεται ἀναθεωρητικὴ καὶ ἐκείνη εἶναι πού θὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ τελικοῦ περιεχομένου τῶν ἀναθεωρητέων διατάξεων. Κατὰ συνέπειαν ἐνέχει σημαντικὴν σημασίαν ποῖα ἄρθρα καὶ ποῖα παράγραφοι αὐτῶν θὰ θεωρηθῶν ὡς τελοῦντα ὑπὸ ἀναθεώρησιν. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ μάχη δέον νὰ δοθῇ κυρίως τώρα.

Προτάσεις περὶ τῆς ἀναθεωρήσεως ὑπέβαλε καὶ τὸ κόμμα τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως, περὶ τῶν ὁποίων μὲ ἐνημέρωσε τηλεφωνικῶς τὴν ἰδίαν ἡμέραν τῆς καταθέσεως τοῦ σχετικοῦ κειμένου εἰς τὴν Βουλὴν ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. Γ. Παπανδρέου, ζητήσας νὰ συζητηθῶν αἱ προτάσεις αὐταὶ ὑπὸ διμεροῦς Ἐπιτροπῆς καὶ εἶτα νὰ ἐπακολουθήσῃ συνάντησις ἡμῶν τῶν δύο πρὸς ἐπισφράγισιν τῆς τυχόν συμφωνίας. Ἀπεδέχθη τὸ προταθὲν σχῆμα, καὶ ἀναμένω τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπεσχημένων, χωρὶς μέχρι στιγμῆς νὰ ἔχει πραγματοποιηθῇ κάποια ἐπαφή. Προηγουμένως καὶ δὴ τὴν 11-5-06 ὁ κ. Γ. Παπανδρέου εἶχε δηλώσει ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματός του διὰ τὴν ἀναθεώρησιν ὅτι κεντρικὴ θέσις τοῦ ΠΑΣΟΚ εἶναι «οἱ διακριτοὶ ρόλοι Κράτους καὶ Ἐκκλησίας στό πλαίσιο τοῦ ἀπολύτου σεβασμοῦ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας

καί ισότητος ὄλων. Γιά τήν ἀντιμετώπιση ὄλων τῶν θεμάτων πού ἄλλωστε συζητήθηκαν καί τό 2001 καί συνεχίζουσι νά συζητοῦνται διεξοδικά χρειάζεται ἓνας σοβαρός διάλογος μέ πραγματική ἀλληλοκατανόηση καί ἀλληλοσεβασμό. Καί αὐτό συνεπάγεται τή συνειδητοποίηση καί τήν ὑποχρέωση τῆς Ἐκκλησίας γιά ἀπόλυτο σεβασμό τῆς πολιτικῆς οὐδετερότητας. Ἔχω τήν πεποίθησιν ὅτι ἤδη ἔχουν ὠριμάσει ζητήματα τά ὅποια μπορούμε νά προτείνουμε ὡς ἀλλαγές στό Σύνταγμα. Ὅπως εἶναι ἡ ἀντικατάσταση τοῦ θρησκευτικοῦ ὄρκου μέ τή διαβεβαίωση καί τό θέμα τῆς ἀπαγόρευσης τοῦ προσηλυτισμοῦ, δηλ. προτείνουμε τήν κατάργησιν τῆς ἀπαγόρευσης τοῦ προσηλυτισμοῦ. Ὑπάρχουσι βεβαίως πολλά ἄλλα θέματα σχέσεων Κράτους-Ἐκκλησίας τά ὅποια ὅμως δέν εἶναι συνταγματικῆς φύσεως. Γι' αὐτά ἤδη προχωροῦμε σέ διάλογο στό πλαίσιο τοῦ ὁποίου θά ἔχουμε ἐπαφές καί μέ τήν ἐλλαδική Ἐκκλησία καί βεβαίως καί μέ τό Πατριαρχεῖο καί ἄλλους, γιά νά διαμορφώσουμε τήν τελική μας πρότασιν. Παρά ταῦτα καί ἐνῶ ἡ διαδικασία τῆς πρώτης φάσεως τῆς ἀναθεωρήσεως δέν εἶχεν ἀκόμη ἀρχίσει, οἱ ἐπιζητοῦντες τήν διά τῆς ἀπλῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ ἐπίλυσιν ὠρισμένων ζητημάτων θρησκευτικοῦ καί ἐκκλησιαστικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἔσπευσαν καί διά διακομματικῶν προτάσεων πρὸς τήν Βουλὴν ἔθεσαν μερικά ἐκ τῶν ζητημάτων τούτων ὡς λ.χ. τό τῆς καύσεως τῶν νεκρῶν, ἢ τό τῆς καταργήσεως τῆς ἐκφράσεως γνώμης παρά τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου προκειμένης τῆς χορηγήσεως ἀδείας δι' ἀνέγερσιν ναῶν καί εὐκτηρίων οἰκῶν τῶν ἑτεροδόξων, τῆς καταργήσεως τῆς Ναοδομίας, τοῦ ἐπαναπροσδιορισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ προσηλυτισμοῦ ὡς ποινικοῦ ἀδικήματος, κ.λπ. Διά πάντα ταῦτα ἡ κυβέρνησις προκειμένου νά προχωρήσῃ εἰς τήν ἀποδοχὴν αὐτῶν ἢ τήν ἀπόρριψιν ἐζήτησε τήν γνώμην μας. Ἡ ΔΙΣ ἀπεδέχθη μὲν τήν προώθησιν τῆς περὶ καύσεως προβλέψεως μόνον διά τούς ἑτεροδόξους καί ἑτεροθρήσκους, καθὼς καί τὴν διάταξιν περὶ καταργήσεως τῆς γνωμοδοτικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τήν ἀνέγερσιν ναῶν καί εὐκτηρίων οἰκῶν τῶν ἑτεροδόξων καὶ αλλοθρήσκων, ἢ ὅποια εἶχεν ἤδη καταστῆ παντελῶς τυπικὴ καί πολλακίς προσχηματικὴ. Διά τὰ λοιπὰ διευτύσαμεν τήν πλήρη ἀντίθεσιν ἡμῶν καί μεθ' ἱκανοποιήσεως εἶδομεν ὅτι ἡ κυβέρνησις ἀπέρριψε τὰς σχετικὰς προτάσεις. Ἐπ' ἐσχάτων ἀναλόγους πρὸς τὰς ἀπορριφθεῖσας προτάσεις ἐπανέλαβε καί ἡ Ἐθνικὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, ἐπιδιώκουσα τήν νομοθετικὴν αὐτῶν κατοχύρωσιν. Εὐσεβεῖς πόθοι; Συντεταγμένον σχέδιον ἐφαρμογῆς τῆς μεθόδου τοῦ σαλαμοῦ;

Ἴδωμεν...

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν, ἡ τελικὴ διατύπωσις δέν ἐξαιρεῖ τούς Ὀρθοδόξους, διότι προβλέπει τὴν δυνατότητα νά ζητοῦν τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν σωμάτων των, «ἡμέδαποί καὶ ἀλλοδαποί τῶν ὁποίων οἱ θρησκευτικὲς πεποιθήσεις ἐπέτρεπαν τὴν μετὰ θάνατον ἀποτέφρωσιν» (ἄρθρο 35 ν. 3448/06). Ὡς ἀντιλαμβάνεσθε, μετὰ τὴν διάταξιν ταύτην καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρξουσιν περιπτώσεις ὀρθοδόξων χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι θά θελήσουσιν μετὰ θάνατον νά καοῦν, ἡ Ἐκκλησία θά πρέπει νά ἀσχοληθῇ εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τῆς ΙΣΙ μέ τὴν διατύπωσιν τῆς γνώμης αὐτῆς ὡς πρὸς τὴν καῦσιν, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δογματικῆς αὐτῆς διδασκαλίας, τῆς παραδόσεως καὶ τῶν ἄλλων σχετικῶν μέ τό θέμα στοιχείων, καί νά καθορίσῃ τὴν ποιμαντικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῶν πιστῶν τῆς μελλόντων νά παρακούσουσιν εἰς τὴν τοποθέτησιν ταύτην, δεδομένου ὅτι μέχρι στιγμῆς τό θέμα ἐζητήσθη εἰς μίαν Ἡμερίδα πού συνήλθεν τὴν 3-3-99. Μέ τό ἴδιον θέμα ἡσχολήθη καί ἡ ΔΙΣ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8-3-02, ἐξαπολύσασα καί τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2734/27-3-02 Ἐγκύκλιόν τῆς ζητοῦσα ἀπὸ τῶν Σεβ. Ἱεράρχων νά ἐπιστρατεύουσιν πάντα δυνάμενον νά βοηθήσῃ εἰς τὴν διαφώτισιν τοῦ ποιμνίου περὶ τῆς ταφῆς, ὡς τοῦ μόνου παραδοσιακοῦ τρόπου ἀποσυνθέσεως τῶν νεκρῶν σωμάτων.

3. Τό θέμα τῆς ἀνεγέρσεως τεμένους εἰς Ἀθήνας ἀντιμετωπίσθη ὑπὸ τῆς ΔΙΣ μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς ἐξ ἀρχῆς. Ἡμεῖς ἀπ' ἀρχῆς ἐδηλώσαμεν ὅτι δέν ἀντιτιθέμεθα εἰς τὴν ἀνέγερσιν μουσουλμανικοῦ τεμένους πρὸς ἄσκησιν τῶν τῆς λατρείας τῶν ἐν Ἑλλάδι μουσουλμάνων, διατυπώσαντες ἀντίρρησιν ὡς πρὸς τὴν παράλληλον λειτουργίαν Κέντρου ἰσλαμικῶν σπουδῶν. Εἰς ἐπίρρωσιν δέ τῶν ἀπόψεων ἡμῶν τούτων διεθέσαμεν ἕκτασιν 30 στρεμμάτων εἰς τό «Σχιστό» πρὸς δημιουργίαν ἐκεῖ χώρου ταφῆς τῶν μουσουλμάνων. Τελευταίως ἡ κυβέρνησις προσηνατολίσθη εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ τόπου ἀνεγέρσεως τοῦ τεμένους ἀπὸ τὴν Παιανίαν εἰς ἄλλον χώρον, ἔνεκα ἀσφαλῶς τῆς μεγάλῆς ἀποστάσεως τῆς περιοχῆς ἀπὸ τό κέντρον, ἀλλὰ καί τῶν ἀντιδράσεων τῶν τοπικῶν ἀρχῶν. Ἐπροτάθη ὡς νέος χώρος ἡ περιοχὴ Μοναστηρακίου εἰς τό κέντρον τῶν Ἀθηνῶν, πρότασιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιταχθήκαμε, προτείνοντες, ὅταν ἐρωτήθημεν, τὴν περιοχὴν τοῦ Ἐλαιῶνος. Τοῦτο καί τελικῶς ἀποφάσισε ἡ κυβέρνησις.

Ὡστόσο κρίνομεν ἀναγκαῖον νά ὑπογραμμίσωμεν ὅτι ναί μὲν ὡς Ἐκκλησία ἔχομεν ὑποχρέωσιν νά τηροῦμεν τούς νόμους καί τό Σύνταγμα καί νά μαχόμεθα, ὅπως ἄλλωστε μαχόμεθα, ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας πάντων τῶν εἰς τὴν Ἐπικράτειαν πολιτῶν ἀνεξαρτήτως τῆς γνωστῆς θρησκείας ἢν πρεσβεύουσιν, ὅμως τοῦτο δέν μᾶς ἀπαλλάσσει τοῦ χρέους νά ἀναλογισθῶμεν καί τούς κινδύνους, οἵτινες ἐκπορεύονται ἀπὸ

τήν ισλαμικήν μισαλλοδοξίαν, τήν φονταμενταλιστικήν θεοκρατικήν αντίληψιν τῶν ἀκραίων ισλαμικῶν στοιχείων περί δημοκρατίας καί ἐλευθερίας, τό ἀκατάλακτον μῖσος ὅπερ τρέφουν ὀρισμένοι ισλαμιστές ἐναντίον τῶν χριστιανῶν τῆς Δύσεως, καί τόν ὄρκον ὃν ἔδωκαν καί δίδουν ὅτι θά ἐργασθοῦν διά τήν ἐξαφάνισιν τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν ἐκ τοῦ παγκοσμίου χάρτου. Ἐάν βεβαιωθῶμεν ὅτι τοιαῦται εἶναι αἱ προθέσεις τῶν φανατικῶν ισλαμιστῶν καί ἐν Ἑλλάδι, ὑποχρεούμεθα νά λάβωμεν τά μέτρα μας διά τήν προστασίαν τοῦ λαοῦ μας ἐναντι τῆς ἀπειλῆς ταύτης.

4. Ἡ ψήφισις μετ' ἐμποδίων ἀπό τήν Βουλήν τοῦ νέου νόμου περί τῆς Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως, ὑπῆρξεν ἄθλος ὁ ὁποῖος κατέδειξεν ἀνάρμοστες συμπεριφορές εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας, ἀμετροέπειες ἐκ μέρους ἐκείνων πού θά ἔπρεπε, ἂν μή τι ἄλλο, νά σέβωνται τούς Ποιμένας τῶν, καί ἀντιεκκλησιαστικόν μένος ἐκ μέρους πολιτικῶν τινῶν δυνάμεων. Δοθείσης εὐκαιρίας ἐξήνεγκον ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καινά καί παλαιά, σαθρά καί ἔωλα, καί σαπρά, ἀπαξιωτικά διά τήν Ἐκκλησίαν καί πάνυ ἐκδικητικά. Καί εἶναι ὅπωςδήποτε ἀπορίας ἄξιον πῶς ἄνδρες τυχόντες ἐκκλησιαστικῆς παιδείας καί ἐναβρυνόμενοι διά τό ἐκκλησιαστικόν ἦθος τῶν ἐπέτρεψαν εἰς τούς ἑαυτούς τῶν νά κατέλθουν εἰς τόσον χαμηλόν ἐπίπεδον καί νά ἀμιλλῶνται ποῖος θά ἐκτοξεύσει κατά τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τήν τρανωτέραν ὕβριν καί ποῖος θά ὑπερκεράσει τόν ἄλλον εἰς ἀμετροέπειαν καί καταγέλαστον ἀδολεσχίαν. Ὑπεμείναμεν τάς προκλήσεις ταύτας ἄνευ οἰασδήτινος ἀντιδράσεως χάριν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ εἰς ὃν ἀπέβλεπε τό νομοσχέδιον, τό ὁποῖον καί ἐσηφίσθη μὲν ἀλλά τροποποιημένον εἰς μερικά σημεῖα κατά τάς ἀπαιτήσεις τῶν ἀντιδρώντων, διά τά ὁποῖα διευτώσαμεν ἀρμολογίως τάς ἐνστάσεις μας. Καί ἤδη ὁ νόμος κεῖται. Ὁ νέος αὐτός νόμος ρυθμίζει ὅλας τάς βαθμίδας τῆς Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως, εἰσάγων εἰς τήν Β/θμῖον ἐκπαίδευσιν τούς νέους θεσμούς τῶν Ἐκκλ. Γυμνασίων β' εὐκαιρίας, καί τά ΙΕΚ τά ὁποῖα ἀντικαθιστοῦν τήν μέχρι τώρα τετάρτην τάξιν τῶν ἐνιαίων Ἐκκλ. Λυκείων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τήν ἀνωτάτην Ἐκπαίδευσιν διά πρώτην φοράν αἱ μέχρι τώρα 4 Ἀνώτερες Ἐκκλ. Σχολές μετατρέπονται εἰς Ἀνώτατες 4ετοῦς φοιτήσεως μετονομαζόμεναι εἰς Ἐκκλ. Ἀκαδημίας, μέ δομάς πανεπιστημιακάς. Περὶ τῶν νέων τούτων ρυθμίσεων ἐξαπελύθη ἤδη πρὸς ὑμᾶς τό πρῶτον ὑπ' ἀριθμ. 2837/1836/11.4.06 Ἐγκύκλιον Σημεῖωμα, ἀναφερόμενον εἰς τά Ἐκκλ. Γυμνάσια καί Λύκεια καί τούς νέους θεσμούς τῆς Β/θμῖου Ἐκπαιδεύσεως καθὼς καί τό δεύτερον ὑπ' ἀριθμ. 3516/1833/31-7-06 καί ἔπονται καί ἕτερα διά τῶν ὁποίων θά ἐνημερωθῆτε πλήρως περί τῶν Ἐκκλ. Ἀκαδημιῶν ἀφ' ἐνός καί τῆς Ἐκκλ. Σχολῆς Διακονίας ἀφ' ἑτέρου, ἡτοι ἐπιμορφώσεως διά βίου τῶν στελεχῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Ὁ νέος νόμος ἔχει καί ὀρισμένες ἀτέλειες, οἱ ὁποῖες καίτοι ἐπεσημάνθησαν ἐγκαίρως ὑφ' ἡμῶν εἰς τήν Καν. Ὑπουργόν δέν διορθώθησαν πρὸς τῆς ψηφίσεώς του, με ἀποτέλεσμα νά χρειάζονται τώρα διορθωτικαὶ ἐπεμβάσεις. Βασικότερον πρόβλημα εἶναι ἡ πρόβλεψις τοῦ νόμου ὅτι τίς δαπάνες τῶν Οἰκοτροφείων τῶν Ἐκκλ. Γυμνασίων καί τῶν Λυκείων ἀναλαμβάνει ἡ Ἐκκλησία. Ἦδη, ὡς ἐλέχθη, καί ὡς γνωρίζετε ὅσοι ἐξ ὑμῶν ἔχετε λειτουργοῦντα εἰς τήν περιοχὴν σας Ἐκκλ. Σχολεῖα αὐτῆς τῆς κατηγορίας, ἔγιναν σύντονοι προσπάθειαι πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τούτου. Καί τό πρόβλημα μὲν τελικῶς ἐλύθη. Ὅμως εἶναι ἀλυσιτελής ὁ τρόπος μέ τόν ὁποῖον ὀρισμένοι ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί ἀντιμετωπίζουν τά τῶν Ἐκκλ. Σχολείων πού λειτουργοῦν εἰς τήν περιοχὴν τῶν. Ὡς παράδειγμα φέρω τήν ἐκ μέρους ἐνίων, εὐτυχῶς ἐλαχίστων, Ἰ. Μητροπόλεων, παράλειψιν πάσης ἀπαντήσεως εἰς ζητηθέντα οἰκονομικά στοιχεῖα τῆς λειτουργίας τῶν Οἰκοτροφείων, ὥστε νά προσδιορισθῆ τό ὕψος τῆς ἐτήσιας δαπάνης πού ἀπαιτεῖται καί τοῦτο νά ζητηθῆ ἐπισήμως νά καταβληθῆ εἰς τήν Ἐκκλησίαν παρά τοῦ Ὑπουργείου. Τό ἀποτέλεσμα εἶναι ὅτι οἱ ἡμέτεροι ἀρμόδιοι, μὴ ἔχοντες ἐπίσημα στοιχεῖα δι' ὅλα τά Οἰκοτροφεία περιορίσθησαν, ὡς πρὸς αὐτά, εἰς τήν καθ' ὑπολογισμὸν διαμόρφωσιν τοῦ ὕψους τῆς ἀπαιτουμένης ἐτήσιας δαπάνης, ἐνῶ δι' ἄλλας περιπτώσεις ἠναγκάσθησαν νά διορθώσουν τά ληφθέντα ἀναξιόπιστα στοιχεῖα κυμαινόμενα ὡς πρὸς τό ἡμερήσιον σιτηρέσιον ἀπὸ 1,5 μέχρις 150 Εὐρώ δι' ἓνα ἕκαστον μαθητὴν .

5. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ σκήνου τοῦ π. Βησσαρίωνος τῆς Ἰ. Μονῆς Ἀγάθωνος Ὑπάτης ἐδημιούργησε μέγαν θόρυβον εἰς τόν λαόν μας ἐξ αἰτίας τηλεοπτικῶν τινῶν δικτύων τά ὁποῖα ἐπρόβαλον τήν περίπτωσιν του καθ' ὑπερβολήν ὥστε νά παρακινηθῆ ὁ λαός νά συρρέει εἰς τήν Ἰ. Μονήν διά νά τιμῆσει τόν ἱερομόναχον. Παρά δέ τό γεγονός ὅτι ὁ οἰκεῖος Ἱεράρχης Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος διεχειρίσθη μετὰ περισσῆς προσοχῆς καί διακριτικότητος τήν ὅλην ὑπόθεσιν, ἐν τούτοις δέν ἤργησαν τά ΜΜΕ νά στραφοῦν ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας ὡς δῆθεν προκαλοῦσης τό προσκύνημα πρὸς χρηματισμὸν. Ἐνδεικτικῶς μνημονεύω τήν δήλωσιν τοῦ κ. Ἀλ. Ἀλαβάνου Προέδρου τοῦ ΣΥΝ ὅστις ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς εἶπεν ὅτι ἡ χώρα ζῆ «μιά περίοδο πολιτιστικοῦ σκοταδισμού» (Δήλωσις τῆς 30-3-06). Ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἠναγκάσθη ἡ ΔΙΣ νά λάβει σαφῆ θέσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καταστρωθεῖσαν εἰς ἐκτενές ἀνακοινωθέν ἐνθα περιεγράφοντο αἱ συνθήκαι ὑφ' ἃς ἀναγνωρίζονται οἱ ἅγιοι ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ὁρθοδόξῃ Ἐκκλησίᾳ καί συνιστᾶτο εἰς τόν εὐσεβῆ λαόν μεγίστη προσοχή εἰς τήν ἐξαγωγήν προῶρων συμπερασμάτων, τοῦ Θεοῦ ὄντος μόνου ἀρμολογίου νά ἀποκαλύψει εἰς ἡμᾶς τήν θέλησιν καί τήν εὐαρέστησιν του πρὸς τόν ἀπλοϊκόν π. Βησσαρίωνα. Τό ἀνακοινωθέν τοῦτο τελικῶς ἔθεσε τελείαν καί παύλαν εἰς τήν ἀνεξέλεγκτον φιλολογίαν καί τάς ἀτέρμονας συζητήσεις εἰς τάς τηλεοράσεις.

6. Τό κινηματογραφικόν ἔργον Κώδικας Ντά Βίντσι ἐπροκάλεσε διεθνῶς μέγαν θόρυβον, ὅπως καί εἰς τήν Ἑλλάδα. Ἡ ΔΙΣ, παρά τὰς πιέσεις πού ἐδέχθη ἀπό ἀκραῖα στοιχεῖα, υἱοθέτησε τήν λύσιν τῆς ἠπίας ἀντιδράσεως μέ κείμενον τῆς εἰς τό φυλλάδιον «Πρός τόν Λαόν» τό ὁποῖον διεκρίνετο διά τήν σαφήνειαν καί τόν σεβασμόν του πρὸς τοὺς ἀναγνώστας του. Ἡ ΔΙΣ δεν ἐζήτησεν ἀπό τοὺς πιστοὺς τῆς νά κατέλθουν εἰς διαδηλώσεις, οὔτε τοὺς ὠθησεν εἰς ἀκραίας ἐνεργείας. Ἀφοῦ ἐξήγησε περί τινος πρόκειται, ὅτι δηλ. πρόκειται διά μυθιστόρημα χωρὶς ἱστορικὴν βάσιν, ἐξ ἐκείνων μάλιστα τὰ ὁποῖα κατ'ἐπανάληψιν εἶδον τό φῶς τῆς δημοσιότητος καθ' ὅλην τήν ἱστορικὴν διαδρομήν τῆς Ἐκκλησίας, ἀφήκεν ἐλεύθερον τόν λαόν νά πράξει κατὰ τήν κρίσιν του, ἀφοῦ προηγουμένως, καθ' ὃ εἶχε δικαίωμα καί χρέος, τόν ἐνημέρωσε. Ἡ τοιαύτη τοποθέτησις τῆς ΔΙΣ ὑπῆρξεν ἐπιτυχῆς καί ἀνέκοψε τό μένος τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἐκκλησίας.

7. Τό ἔργον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τε τόν ἱεραποστολικόν καί τόν κοινωνικόν τομέα ὑπῆρξε καί ἐφέτος ἐντυπωσιακόν. Ἡ ΔΙΣ ἐφρόντισε νά τό ἀναδείξει μέ δημοσιεύματα, δελτία τύπου καθὼς καί μέ ἐκθέσεις πού διωργάνωσε, μέ CD πού παρήγγειλε, καί μέ ἐιδικὰς ἐκδόσεις ὥστε νά καταστῆ γνωστόν εἰς τό εὐρύτερον κοινόν. Δυστυχῶς εἰς τόν τομέα αὐτόν ὑστεροῦμεν ἀκόμη διότι παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς μας πολλοὶ ἄνθρωποι δηλώνουν ὅτι δέν γνωρίζουν τό κοινωνικόν καί φιλανθρωπικόν ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, πρό τοῦ ὁποῖου, ὅταν τό πληροφοροῦνται, μένουν ἐννεοί. Κατά τό προηγούμενον ἔτος ἡ Ἐκκλησία ἐδαπάνησε διά τὰ ἰδρύματά της τό ἐντυπωσιακόν ποσόν τῶν 62 εκατομμυρίων Εὐρώ ἤτοι 22 δισεκατομμυρίων δρχ. γεγονός πρωτοφανές, πού ἀποδεικνύει τήν ἔκτασιν τοῦ κοινωνικοῦ τῆς ἔργου πού ἀγκαλιάζει ὅλες τίς ἐμπερίστατες ἡλικίας μέ ἀγάπην καί στοργήν. Καί ἐδῶ ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ ἡ παρατήρησις ὅτι τὰ στοιχεῖα αὐτά θά ἦσαν ηὔξημένα κατὰ τι ἐάν περί τὰς 15 Ἴ. Μητροπόλεις δέν ἐκώφεον εἰς τήν παράκλησιν τῆς Ἴ. Συνόδου νά τῆς γνωρίσουν τό ὕψος τῆς δαπάνης πού ἀπητήθη διά τήν λειτουργίαν τῶν κοινωνικῶν καί φιλανθρωπικῶν τῶν ἔργων κατὰ το παρελθόν ἔτος. Ἡ μή ἀποστολή τῶν αἰτουμένων ἐκάστοτε στοιχείων ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά ἐμφανίζεται μειωμένη ἢ προσφορά τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς τόν λαόν μας. Καί τοῦτο εἶναι λογικόν νά ἀδικεῖ τήν Ἐκκλησίαν. Ἰδίως ὅταν γενικῶς εἶναι γνωστόν ὅτι πρότυπα κοινωνικά ἔργα ἔχουν τεθῆ εἰς λειτουργίαν ἐπισπῶντα τόν ἔπαινον τῶν ἀνθρώπων καλῆς πίστεως πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Συναφές εἶναι καί τό ἔργον τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας εἰς τό Γ ΚΠΣ. Εἰς τόν τομέα αὐτόν, ὡς γνωρίζετε, μποροῦν νά ἐντάσσονται ἐπιλέξιμα ἔργα ὑποδομῆς διά δράσεις κοινωφελεῖς, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Ἐκκλησία πρωτοστατεῖ. Ἐγκαίρως ἡ Ἴ. Σύνοδος ἐζήτησε παρά τῶν Ἴ. Μητροπόλεων προτάσεις τοιούτων ἔργων. Ἐλαβε τὰς ἀπαντήσεις. Τὰς συνεζήτησε μετά τῶν ἀρμοδίων. Ἐκ τοῦ καταλόγου διεγράφησαν ὑπ' αὐτῶν τὰ μὴ ἐπιλέξιμα ἔργα καί ἐνημερώθησαν αἱ Μητροπόλεις. Διά τὰ ὑπόλοιπα ἐζητήθησαν πλήρεις μελέτες παρά τῶν οἰκείων ἐκκλ. φορέων. Κατά τήν προσωπικὴν μου συνάντησιν μετά τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομίας κ. Γ. Αλογοσκούφη τήν 16-2-06 συνεφωνήθη νά προωθηθοῦν περί τὰ 30 ὄριμα ἔργα διά τὰ ὁποῖα θά ὑπῆρχον ἔτοιμες μελέτες. Οἱ ἡμέτεροι ἀρμοδίιοι ἤλεγξαν ἐν πρὸς ἓν τὰ ὑπάρχοντα στοιχεῖα ἐζήτησαν τήν συνδρομήν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐκκλ. φορέων καί κατέληξαν εἰς τό νά προτείνουν 14 ἀρχικῶς καί εἶτα περί τὰ 20 συγκεκριμένα ἔργα τῆς Ἴ. Συνόδου, τῆς Ἴ. Ἀρχιεπισκοπῆς καί τῶν Ἴ. Μητροπόλεων. Ἦδη τὰ πρῶτα 14 ἔργα ἐνετάχθησαν εἰς τό πρόγραμμα, ἐνῶ κατ'αὐτάς θά προταθοῦν καί θά ἐγκριθοῦν καί ἕτερα 20 ἔργα. Οἱ ὑπηρεσίες μας ἐργάζονται πυρετωδῶς νά προλάβουν τόν χρόνον καί νά ἐτοιμάσουν ὅπου δεῖ μελέτες. Τό Γ ΚΠΣ ἐξαντλεῖται περί τό τέλος τρέχοντος ἔτους. Ὅ,τι θά εἶναι ἔτοιμον μέχρι τότε, δηλ. ὅποιον ἔργον ἔχει πλήρεις μελέτες, θά ὑποβληθῇ πρὸς τό Ὑπουργεῖον Οἰκονομίας διά χρηματοδότησιν καί ἐκεῖθεν πρὸς τὰς Περιφέρειάς πρὸς τὰς ὁποίας ἔχουν δοθῆ αἱ δέουσαι ὁδηγίαι παρά τοῦ Ὑπουργείου. Ἦδη ἐτοιμάζονται αἱ προτάσεις συμμετοχῆς εἰς τό Δ ΚΠΣ. Εἰς τοῦτο θά συμμετάσχει καί ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ΔΙΣ ἔχει συστήσει Ἐπιτροπὴν ἢ ὁποῖα μελετᾷ τίς δυνατότητες πού μᾶς προσφέρει τό νέο πακέτο καί θά ἐνημερώσει τίς Ἴ. Μητροπόλεις. Παραλλήλως καί αἱ Περιφέρειαι ἐτοιμάζονται. Πρὸς αὐτάς δύνανται αἱ Ἴ. Μητροπόλεις νά ἀπευθυνθοῦν, ἀνεξαρτήτως τῶν δυνατοτήτων προβολῆς ἔργων τῶν ἀπὸ τῆν ΔΙΣ, διά τὰς ἐπιθυμητάς χρηματοδοτήσεις. Πάντως ὅλοι ἄς γνωρίζουν ὅτι μόνον αἱ ἔτοιμοι μελέτες τῶν ἔργων προωθοῦνται καί ὄχι ἀπλῶς προτάσεις ἢ ἀποσπασματικά σχέδια ἔργα.

8- Βεβαίως τό κατ' ἐξοχὴν πρῶτιστον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ σωτηρία ψυχῶν, ἢ ἀνάπτυξις τοῦ πνευματικοῦ καί ἱεραποστολικοῦ τῆς ἔργου, ἔστω καί ἂν αἱ διαστάσεις του δέν φαίνεται νά ἀπασχολοῦν τό πολύ δημόσιον. Ἐν τούτοις εἶναι ἐντυπωσιακόν τό ἔργον τοῦτο τό ὁποῖον μέ ἐπίκεντρον τήν ἐνορίαν διεξάγεται μέ ἔντασιν οὐ τήν τυχοῦσαν. Ἡ ΔΙΣ ἐν τῇ μερίμνῃ της διά τήν διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τούτου, ἔχει προετοιμάσει τὸν Κώδικα Ἐνοριακῆς Ποιμαντικῆς Δράσεως, τόν ὁποῖον ἐπεξεργάζεται εἰς τελικόν στάδιον, προκειμένου νά τόν θέσει ὑπ' ὄψιν τῶν ποιμένων τῆς Ἐκκλησίας. Καί τοῦτο διότι εἶναι πρόδηλος ἡ ἀνάγκη ἐνισχύσεως καὶ προσδόσεως νέας πνοῆς εἰς τήν ἐνορίαν. Ἐκεῖ εἰς τό κύτταρον τοῦτο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἀναπτύσσεται ἡ πνευματικὴ καί ἡ ἄλλη δραστηριότης τῆς Ἐκκλησίας καί ἐκεῖ ἀναφαίνονται τὰ ἀποτελέσματα τῆς δράσεως ταύτης. Εἰς τὰς μεγάλας βέβαια πόλεις ὅπου ὑπηρετοῦν

δραστήριοι ιερείς εκεί οί καρποί είναι έμφανεϊς. Άλλοϋ όμως τά πράγματα γίνονται προβληματικά. Έκει οί ιερείς θά πρέπει νά δραστηριοποιηθούν διά νά προσελκύσουν τούς πιστούς εις τήν Έκκλησίαν. Νά αναλάβουν ποιμαντικήν κατ' άτομον, έξερχόμενοι τών ναών καί μεταβαίνοντες εις τάς οικίας καί συνομιλούντες μετά τών ένοριτών των. Παρήλθεν ή εποχή πού ό έφημέριος άνέμενε τούς ένορίτας εις τό Γραφείον του ναού του. Τώρα πρέπει να έξέλθη ό ίδιος εις τάς όδούς καί τάς ρύμας διά νά αναζητήσει τό πλανώμενον πρόβατον. Υπάρχουν ναοί όπου οϋτε ένα παιδί δέν υπάρχει διά να διακονήσει εις τό Άγ. Βήμα. Υπάρχουν άλλοι ναοί όπου οί ψάλτες είναι υπέργρηροι καί οϋδεμίαν έχουν λάβει μερίμναν διά τήν διαδοχήν των. Λειτουργούν δεκάδες Σχολές Βυζ.Μουσικής. εις τάς όποιās φοιτοϋν εκατοντάδες νέων πού άποφοιτοϋν κατά δεκάδας, άλλ' υπάρχει σπάνις ιεροψαλτών. Όλα αυτά είναι προβλήματα πού ζητοϋν λύσιν. Καί υπάρχουν καί άλλα. Πρέπει να τα συζητήσωμεν μέ άνεσιν διά νά άνευρωμεν τάς έπιθυμητάς καί έφικτάς λύσεις. Τοιαϋτα προβλήματα είναι ή άπροθυμία νεανίδων νά υπανδρευθοϋν υποψηφίους κληρικούς, τά αυξανόμενα διαζύγια εις τίς ιερατικές οικογένειες, κάποια κρίσις εις τάς ιερατικάς κλίσεις. Εις ειδικήν ήμερίδα έξητάσθησαν τά θέματα αυτά καί συνήχθησαν συμπεράσματα τά όποια θά υποβληθοϋν πρός έπεξεργασίαν εις τήν Ί. Σύνοδον.

9. Κατά τό διαρρεϋσαν έτος συνεκλήθησαν εν Αθήναις καί εις άλλας πόλεις έπιμορφωτικά Σεμινάρια, Ήμερίδες, Συνέδρια καί Συνάξεις υπευθύνων, καί συνεζητήθησαν φλέγοντα καί έπίκαιρα θέματα, μέ τήν ευθύνην τών αρμοδίων Σ.Ε. καί Ε.Σ.Ε. ως λ.χ. τών Σ.Ε. επί τών αιρέσεων, Έκκλ. Έκπαιδεύσεως, Διορθοδόξων, Κοινων.Πρόνοιας, Τύπου, Θ.Λατρείας καί τών Ε.Σ.Ε. επί τών Γυναικείων Θεμάτων, Πολιτικής Οικονομίας καί Οικολογίας, Πολιτιστικής Ταυτότητος, Ευρωπαϊκών Θεμάτων, κλπ. Επίσης ή ΔΙΣ άπτησχολήθη μέ μιάν σειράν θεμάτων πρός ενίσχυσιν τής περιφέρειας εις τήν άσκησιν τής ποιμαντικής τής ευθύνης. Βεβαίως θά πρέπει νά όμολογήσωμεν ότι ως Έκκλησία δέν καλύπτομεν εισέτι πάσας τάς πτυχάς τών κοινωνικών προβλημάτων τής εποχής μας. Δέν έχομεν νά επιδείξωμεν σημαντικόν έργον εις τούς τομείς του άγώνος κατά του αλκοολισμού, κατά του καπνίσματος, κατά τών ναρκωτικών, ενϋ υστεροϋμεν, καίτοι δέν είμεθα παντελώς άπόντες από τόν προβληματισμόν διά τά ΑΜΕΑ, τούς όμοφυλόφιλους, τάς διαφυλικάς σχέσεις, κλπ. Δανείζομαι εδώ τίς σκέψεις νέου συνεπισκόπου μας πού διαπιστώνει αυτοκριτικά. «Στήν άνεργία πού μαστίζει τήν εποχή μας, στά ναρκωτικά καί στά τροχαία πού θερίζουν τόν άνθό τής νιότης, στο AIDS πού μαστιγώνει τήν σεξουαλική άνασφάλεια, στόν φόβο μπροστά στό γάμο, στή σιωπηλή κραυγή τής αυξανόμενης άτεκνίας καί σε παρόμοια θέματα, ό λόγος μας μοιάζει παιδαριώδης καί άνεπαρκής. Η ήθική μέ στενή έννοια μās ξεπέρασε καί μεις παριστάνουμε ότι δέν τό γνωρίζουμε ή επιβάλλουμε άνεδαφικά επιτίμια. Η σύνολη έπιστημονική έρευνητική κοινότητα γιά νά άποφύγει τίς άτεκμηρίωτες κραυγές μας, σιωπᾶ καί προχωρεί σε μιᾶ συνωμοτική συνεργασία μέ τήν τρέχουσα πραγματικότητα πού στο τέλος άποδέχεται κάθε έρευνα καί έπίτευγμα...» (Μητροπολίτου Άλεξανδρουπόλεως Ανθίμου. Η Έκκλησία τής Ίστορίας καί ή Έκκλησία του Αϋριο σ. 11). Εις τόν τομέα τής νεολαίας όφείλομεν έπείγουσαν αναδιοργάνωσιν του τρόπου εργασίας μας, άλλως θά χάσωμεν τά νέα παιδιά, ενϋ φοβοϋμαι ότι δέν είναι μακράν ή ήμέρα καθ' ήν δέν θά μās επιτρέπεται ή είσοδος εις τά σχολεία. Διό καί έπαναλαμβάνω τήν εκκλησίαν μου περί ίδρύσεως καί λειτουργίας εις όλας τάς Ί. Μητροπόλεις Παιδικών Σταθμών καθός καί Νηπιαγωγείων καί Δημοτικών σχολείων, όπου τοϋτο είναι δυνατόν, επειδή διά του τρόπου αυτου θά έχομεν εις τήν διάθεσιν μας αρκετά μικρά παιδιά, καί τοϋτο χωρίς νά άπονηλώσωμεν τά Κατηχητικά μας σχολεία. Ήδη οί αρμόδιοι συνεργάται μας, κατόπιν έντολης τής ΔΙΣ, μελετοϋν άκόμη καί ηλεκτρονικούς τρόπους κατηχήσεως, καθός καί συγγραφήν νέων επαγωγικών βιβλίων θρησκευτικών διά τά σχολεία. Τό έγχείρημα δέν είναι ευκόλον, αλλά επιβάλλεται εκ τών περιστάσεων, διά νά διασώσωμε τήν διάδοσιν τής Όρθοδόξου πίστεως μας.

Εις τήν ποιμαντικήν οί πλείστοι εκ τών κληρικών μας ως καί στελέχη μας αυτοσχεδιάζουν καί ό έρασιτεχνισμός μαζί μέ τήν έμπειρικότητα καί τόν ζήλον άποτελοϋν τά βασικότερα εφόδια των. Καί ταϋτα εις εποχήν άπαιτοϋσαν έξειδίκευσιν εις όλους τούς τομείς. Δέν άγνοϋ τήν καθημερινήν άγωνίαν τών άδελφών Ποιμένων τής Έκκλησίας. Βλέπω καί χαίρω τούς καρπούς τής διαρκούς μερίμνης διά τήν επιτυχεστέραν προσφοράν του έργου τής άποστολής τής Έκκλησίας. Άλλά από μέρος όλων άκούω παράπονα διά τήν έλλειψιν στελεχών, διά τά ένοριακά κενά, διά τήν άπουσίαν έξειδικευμένων προσώπων. Άν δέν λάβωμεν έγκαίρως τά μέτρα μας ή κατάστασις θά χειροτερεύσει. Καί ενϋ αυτή είναι ή κατάστασις πολλά Ήρθόδοξοι δυνάμεις έξαντλοϋνται εις Δονκιχωτικές επιθέσεις εναντίον άλλων πνευματικών δυνάμεων, ώστε νά διασπᾶται τό ένιαιον μέτωπον τής Έκκλησίας. Καί ναί μέν ποτέ δέν έλειψαν από τάς αυλάς του Κυρίου εκείνοι πού έπίστευαν ότι είναι τά «μαντρόσκυλα του Θεου» καί γ' αυτό πολεμοϋσαν μέ πάθος καί όργή κάθε έναν πού, κατά τήν γνώμην τους, ήταν ευκόλος στην προδοσία τής πίστεως. Πρόκειται γιά τούς γνωστούς όρθοδοξαμύντορες, εισαγγελείς άπάσης τής Ελλάδος, πού άρέσκονται νά τρυπώνουν στα άδύτα τών συζυγικών παστάδων, κατά την καλβινικήν ήθικήν, καί νά υπαγορευοϋν, νά έλέγχουν καί νά θέλουν νά μετατρέψουν τήν κοινωνία σε μοναστήρι καί τούς έαυτούς των σε κανόνες πίστεως καί άκριβείας.

Όμως η Έκκλησία ποτέ δέν φοβήθηκε τούς κέρβερους αυτούς του παραδείσου, πού άπειλούν κάθε Έπίσκοπο και κάθε κληρικό μέ τήν βίβλον άποστασίου, μέ τήν κατασυκοφάντηση δηλ. και τήν καταγγελίαν ώς δήθεν νεωτεριστών, οικουμενιστών, μανιχαϊστών, βαρλααμιστών, νεοεποχιτών, αίρετικών, φιλοπαπικών, έκκοσμηκευμένων, κι όλα αυτά μπροστά σέ μία κοινωνία πού βιώνει τόν καθημερινό άγώνα γιά επιβίωση, γιά υπέρβαση τής μοναξιάς και άπόκτηση τής έλπίδος. Η Έκκλησία δέν έκινδύνευσε ποτέ περισσότερο από τούς έξωθεν έχθρους της όσον από τούς έσωθεν. Τό φαινόμενον επιβιώνει και εις τάς ήμέρας μας. Έντυπα σχιζοφρενικής ύλης, όμιλίες και συμμαχίες έτερόκλητων στοιχείων υπερσυντηρητικών, δυσφημοούν τήν Έκκλησίαν, άπαιτούν από αυτήν νά ύψώσει τείχη, νά αυτοαπομονωθῆ, νά λάβει ανά χείρας τό μαστίγιον, νά άποβάλει τά σπλάγγνα οικτιρμών, νά μετατραπῆ εις τιμωρόν Ιαβέρην, νά προβάλει τό φονταμενταλιστικόν της πρόσωπον, τήν υπερσυντήρησιν, τήν παράλογον και άστεϊαν μονολιθικότητα. Οί καιροί ού μενετοί. Επιβάλλεται συμπαρατάξις τών πάντων εις τό έναϊον στρατόπεδον τής Έκκλησίας. Οί Επίσκοποι είναι οί φυσικοί φορείς τής ένότητος και όφείλουν νά επιδείξουν τήν θέλησίν των προς υπέρβασιν τών δυσχερειών επικοινωνίας των, όπου υπάρχουν, μέ στελέχη των. Ηγούμενοι και άκαδημαϊκοί θεολόγοι και όργανωσιακοί ευσεβείς και άλλοι όφείλουν νά έγκαταλείψουν τά στερεότυπα τής χειραφετήσεως, νά ταπεινωθοούν και νά σεβασθοούν τό πολίτευμα τής Έκκλησίας, άπαρνούμενοι άνταρσίας, και άνυπακοάς εντός του χώρου τής Έκκλησίας. Τώρα πρό τών πυλών είναι ό κίνδυνος. Η παγκοσμιοποίησις είναι φόρος τής έκκοσμηκεύσεως. Η έκκοσμίκευσις άντιμάχεται τήν πνευματικότητα και άλλοτριώνει τό φρόνημα. Η άλλοτριώσις του φρονήματος είναι άπάρνησις τής θυσίας του Κυρίου. Και αυτή όδηγεί εις άπώλειαν. Τήν άπώλειαν αυτήν τών ψυχών τών πιστών μας καθιστά αισθητήν ή νεοειδωλολατρία, ό Σατανισμός, οί καταστροφικές λατρείες, ή επέλασις τών αίρέσεων, αλλά και ή αυτοαπομόνωσις, ό ναρκισσισμός τής αυταρκειάς, ή άγνήσις του περιβάλλοντος κόσμου. Τά νέα προβλήματα πού προέρχονται από τήν έγκαθίδρυσιν εις τάς κοινωνίας μας νέων πραγματικοτήτων και νέων συνθηκών, καθώς και ή έσωτερική προσπάθεια άλλοτριώσεως του λαού από τίς παραδόσεις του, άλλοίωσης τής ιστορίας του, καθημερινού καταγισμού από πολλά ΜΜΕ μέ προϊόντα ύποπολιτισμού, επιβάλλουν εις τούς ήγέτας τής Έκκλησίας νά άρθρώνουν λόγον όρθόν, άκαινοτόμητον, άγαθόν, φερέγγυον και πειστικόν, προς καθοδήγησιν τών ανθρώπων, παρά τήν λυσσώδη αντίδρασιν τών θελώντων τήν Έκκλησίαν παντελώς άμοιρης κοινωνικών προβληματισμών και τοποθετήσεων, μακράν τών εξελίξεων, άπλως ως φολκλορικήν πραγματικότητα. Η κοινωνία σήμερα θέλει νά άκούσει τό Ευάγγελιο, νά ένδυναμωθῆ στον άγώνα της, να τής δείξουμε κατάματα τήν άλήθεια γιά τή ζωή και τό θάνατο. Θέλει άλλαγές και μεταρρυθμίσεις κυρίως προς χάριν τών νέων. Κανένας νέος δέν πρόκειται νά μās σεβασθῆ άν στηρίζουμε τήν ύπαρξή μας σέ σιγγίλια και χρυσόβουλα. Δέν μās θέλει φύλακες του μουσείου τής Ιστορίας, ούτε καν διαδόχους τών εθνικών άγωνιστών του 21. Θέλει νά τολμήσουμε νά έλθουμε σέ ρήξη μέ τό άμαρτωλό κατεστημένο, νά ξεδιπλώσουμε τόν μανδύαν τής άγάπης, νά ξεφορτώσουμε τούς κοπιώντες και πεφορτισμένους. Θέλει νά άποκτήσουμε λόγον Θεοῦ, νά έμπνεύσουμε τούς νέους νά νικήσουν τόν κόσμο. Μοῦ έκανε έντύπωσιν όταν εδιάβασα εις ξένην ευρωπαϊκήν έφημερίδα («La Croix» 4-7-06) τά προβλήματα τής Ρκαθολικής Έκκλησίας εις τήν Ευρώπην όπως αυτά ανέλυθησαν και εξητάσθησαν κατά τήν Σύναξιν τών 34 Γεν.Γραμματέων τών ισαρίθμων ευρωπαϊκών Έπισκόπων στην Σλοβενίαν στίς άρχές Ιουλίου. Είναι σχεδόν τά ίδια και άπαράλλακτα μέ τά ιδικά μας ποιμαντικά προβλήματα. Έν εξ αυτών είναι και ή άμφισβήτησις εις τήν Έκκλησίαν του δικαιώματος νά διατυπώνει λόγον διά τά δημόσια πράγματα. Οί άρμόδιοι έκκλ. παράγοντες διεπίστωσαν τήν ύπαρξιν έχθρικού πνεύματος εναντίον τών κοινωνικών παρεμβάσεων τής Έκκλησίας, τήν όποίαν οί άμφισβητίες θέλουν νά περιορίσουν στο Ιερόν Βήμα. Εις πείσμα τών αντιρρησιών οί έκκλ. παράγοντες έπαναβεβαίωσαν τήν άπόφασίν των νά διατυπώνουν λόγον διά τήν άξιοπρέπειαν του ανθρώπινου προσώπου, νά καταδικάζουν τήν μέ άλλους τρόπους σήμερα συντήρησιν του δουλεμπορίου ανθρωπίνων ύπάρξεων, νά προστατεύουν τό ανθρωπινον έμβρυον από έρευνες και πειράματα πού τό άπαξιώνουν, νά άρνούνται τήν ευθανασία, νά υπερασπίζονται τήν οικογένειαν, νά άποκρούουν τόν γάμο τών όμοφυλοφίλων. Έπίσης νά ένδιαφέρονται γιά τήν αύξησιν του αριθμού τών έκκλησιαζομένων ιδίως μεταξύ τών νέων, γιά τήν επιστροφήν τής χαμένης πνευματικότητας, γιά τήν καταπολέμησι ταῆς διασποράς τών αίρέσεων και τών παραθρησκευιών κλπ.

10. Έπίσης κατά τό διαρρεῦσαν έτος ή ΔΙΣ έτίμησε διακεκριμένες προσωπικότητες του επιστημονικού και πολιτικού χώρου και άνέδειξε προς τά έξω τό νέον πρόσωπον τής Έκκλησίας ή όποία αναγνωρίζει τούς άξιους θεράποντας του θυσιαστηρίου, του άμβωνος και τής επιστήμης, ώστε νά μή κατηγορεῖται ότι αντιπαρατάσσεται προς αυτήν. Είναι ευτύχημα ότι υπάρχουν πολλοί εισέτι σεμνοί και ταπεινοί έργαται του πνεύματος, κληρικοί και λαϊκοί εις τήν κοινωνίαν μας, οί όποιοι δέν διστάζουν νά όμολογοῦν πίστιν εις τόν Χριστόν, νά προκινδυνεύουν αυτής τής πίστεως και νά παρατάσσονται παρά τό πλευρόν τής Έκκλησίας. Τούτους άξίζει νά τιμῶμεν όταν ή ύποκουλτούρα τής έποχής άναδεικνύει ξόανα ως δήθεν προσωπικότητες πού ύποβαθμίζουν όχι μόνον τά ήθη αλλά και τήν ποιότητα τής ζωής. Ένώπιον τής άλλοτριώσεως αυτής ή Έκκλησία άνθίσταται και άναδεικνύει και τιμᾷ τούς ανθρώπους του πνεύματος όπουδήποτε και άν άνήκουν, άρκει ότι είναι άνθρωποι μέ ήθος, μέ άκεραιότητα και μέ πίστιν έστω και λαϊκήν, παραδοσιακήν.

11- Η σταθεροποίησης των οικονομικών μας πραγμάτων καθ' όσον αφορά εις την ΕΚΥΟ μέ την κατάθεσιν του 8ου κατά σειράν πλεονασματικού προϋπολογισμού είναι ένα γεγονός τό όποιον σημαίνει, έκτός των άλλων, άπρόσκοπτη λειτουργία των Συνοδικών Γραφείων, των Συνοδικών Έπιτροπών, καί των έκκλ. Φορέων ως λ.χ. του Ραδιοφωνικού Σταθμού, του Διορθοδόξου Κέντρου, των μεγάλων προγραμμάτων άλληλεγγύης ως π.χ. της στήριξης των πτωχοτέρων Ι. Μητροπόλεων καί Μονών, της άσφαλίσεως των μοναχών, του επιδόματος του τρίτου τέκνου στή Θράκη, του θεσμού των ύποτροφιών κλπ. Έξ άλλου ή κατασκευή σειράς έργων, έπισκευών καί βελτιώσεων, ή κοστοβόρα καί χρονοβόρα μαχητική δικαστική διασφάλις των περιουσιακών δικαιωμάτων της Έκκλησίας καί ό σχεδιασμός της αξιοποιήσεως των, σέ συνδυασμό μέ ούσιαστικές κοινωνικές παροχές σκιαγραφούν μέ λίαν θετικό τρόπο τό έργο πού έπετεύχθη καί κατά τό διαρρευσαν έτος. Η ΕΚΥΟ, έχουσα επίγνωση αλλά καί σχέδιον άντιμετωπίσεως των βασικών αναγκών της Έκκλησίας μας μέ άποφασιστικότητα καί ιδιαίτερη προσοχή έπροχώρησε καί εις την λήψιν των αναγκαίων μέτρων, μετά από έγκρισιν της Δ.Ε. καί της ΔΙΣ διά την διατήρησιν της ισχυράς θέσεως του χαρτοφυλακίου των μετοχών μας εις την ΕΤΕ μετά την πρόσφατη κολοσσιαία αύξησις του κεφαλαίου της. Σήμερα οι οικονομικές καί τεχνικές Ύπηρεσιες μας υπό τον συντονισμόν της Γ. Δ/θύσεως της ΕΚΥΟ καί την καθοδήγησιν της Δ.Ε. της, προετοιμάζονται νά μās παρουσιάσουν πρό του τέλους του τρέχοντος έτους τό πρώτο Ζετές αναπτυξιακό πρόγραμμα τό όποιον συνδυάζει την βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων καί των διαθέσιμων μας, προς όφελος της Έκκλησίας μας καί όλοκλήρου του Έλληνικού Λαού. Είναι αναγκαίον νά τονίσω έδω ότι τό άλμα της καταρτίσεως ενός Ζετούς προγράμματος καθίσταται δυνατόν χάρις στις άοκνες προσπάθειες έκσυγχρονισμού καί αναδιοργανώσεως της ΕΚΥΟ καί της δημιουργίας όργάνων αξιοποιήσεως της περιουσίας κατά τά τελευταία έτη.

12- Η έποχή μας δέν άνέχεται την άπομόνωσις της Έκκλησίας, δέν δουλεύει σέ άποκλεισμούς καί διακρίσεις. Είμεθα μιά μικρή χώρα, της όποιίας ή μεγάλη πλειονότης άνήκει στό όρθόδοξο δόγμα. Όμως δίπλα μας ζούν καί δραστηριοποιούνται καί τά άλλα δύο χριστιανικά δόγματα, αυτό της ΡΚαθολικής Έκκλησίας καί εκείνο των Διαμαρτυρομένων. Μέ τά δύο αυτά δόγματα ούδέποτε στό παρελθόν ήλθε σέ έπίσημη έπαφή ή Έκκλησία μας. Ίσως διότι ήσθάνετο την ύπεροχήν της ή δέν ήσθάνετο την ανάγκην συνεργασίας μαζί των σέ κοινωνικά θέματα πού άπασχολούν την όλην κοινωνίαν μας. Παράλληλα οι πιστοί του Ίσλάμ, συγκεντρωμένοι μέχρι πρό 20ετίας στη Δυτ. Θράκη, άφηναν όλους έμās τους άλλους άδιαφόρους έμπρός στην ύπαρξή των. Σήμερα ζούν στή χώρα μας πάνω από 500.000 μουσουλμάνοι οι περισσότεροι των όποιων είναι συγκεντρωμένοι στην Άττική. Η ανάγκη νά ασχοληθούμε μέ τους εκπροσώπους καί των τριών αυτών κοινοτήτων, όπως τό επιβάλλει πιά ή έποχή μας, ώδήγησε την ΔΙΣ νά όρίσει τους Σεβ. Μητροπολίτας Σύρου κ. Δωρόθεον, Δημητριάδος κ. Ίγνάτιον καί Ξάνθης κ. Παντελεήμονα ως συνδέσμους της προς τίς τρεις αυτές ομάδες, προς προσέγγισιν των καί άμοιβαίαν γνωριμίαν, ή όποία θά άποδώσει ασφαλώς καρπούς. Παρήλθεν ή έποχή των άποκλεισμών. Δέν δικαιούμεθα νά κλεινόμεθα έρμητικά στον έαυτόν μας, εν όνόματι της πνευματικής μας αυτάρκειας, καί νά άγνοούμε την ύπαρξιν των άλλων δίπλα μας. Κανείς δέν πρόκειται νά μās δικαιώσει εάν ύπηρετήσωμε την πόλωσιν καί εάν δέν συνεργασθούμε σέ τομείς πού δέν έχουν σχέση μέ τά δόγματα, αλλά πού έπηρεάζουν την κοινωνίαν μας. Καί είναι τόσον πολλοί. Έμεις είμεθα οι ισχυροί καί ένεκεν όγκου καί ένεκεν άληθείας. Ήδη τό νέον σύστημα ήρχισε νά λειτουργή. Μέ ευχάριστον έκπληξιν έδέχθησαν οι άλλοι, ιδίως οι ΡΚαθολικοί, την πρωτοβουλίαν μας. Καί δέν θά πρέπει νά παραμείνωμε όμηροι των φανατικών καί φονταμενταλιστών, πού μετέρχονται δυστυχώς ως έμπορίαν την ευσέβειαν, λιθάζοντες, έπιτιμώντες, άπαξιούντες, διαπομπεύοντες τους Ποιμένας των ως δήθεν άλλοτριοδοξούντες, αυτοί οι ως κανόνες πίστεως έμφανιζόμενοι καί εκ του ασφαλούς επαγγελλλόμενοι τους φύλακας της άμπέλου, έφ' όσον κατ' αυτούς πάντες ήμεις ως πρόβατα έπλανήθημεν καί χάρις εις αυτούς καί μόνον ύπάρχει επί γής ή φωτιστική χάρις του Παρακλήτου καί ή άγία Όρθοδοξία. Ήμεις ως υπεύθυνοι ταγοί όφείλομεν νά βλέπωμε μακράν καί νά μή μυωπάζωμεν. Τά δόγματά μας δέν διαπραγματευόμεθα, ούτε περι αυτών άμφιβάλλομεν. Πιστοί εις τους όρκους μας ανοιγόμεθα εις τον άχανή χωρον του μέλλοντος καί προσβλέπομεν εις τάς συνεργασίας πού θά προβάλουν την δύναμιν του Χριστού. Έλπίζομεν νά άποκομίσωμεν, σύν Θεώ, όφέλη από την προσέγγισιν αυτήν. Μή δε είπη τις ότι τό ήθος είναι ή άλλη όψις του δόγματος, προκειμένου νά καταδικάσει τάς κοινωνικές έπαφάς μεταξύ ανθρώπων πού θρησκευτικά πιστεύουν άλλα έκαστος. Διότι θά άντιτάξωμεν εις αυτούς ότι ή όρθόδοξος Έκκλησία εις ήν άνήκομεν, έχει από πολλών έτών έγκαινιάσει τον Διάλογον της άγάπης, ως προσφυώς άπεκλήθησαν αι κοινωνικά σχέσεις καί συνεργασίας των όρθοδόξων μετά των έτεροδόξων καί των άλλοθρήσκων, χωρίς τουτο νά έχει όδηγήσει εις ύποτίμησιν του δόγματος ή εις δογματικές έκπτώσεις καί μειοδοσίες.

13- Κατά την πρόσφατη (30-9-06) έπίσκεψίν μου εις τον Πρωθυπουργόν κ. Κ. Καραμανλήν, είχα την ευκαιρίαν νά συνομιλήσω μετ' αυτού διά τά πάγια αίτήματα της Έκκλησίας τά όποία δέν έχουν εισέτι ικανοποιηθή πλήρως. Τά ζητήματα αυτά είναι ή άνέγερσις του νέου Διοικητικού μας Κέντρου, ή άνέγερσις

νέου Μητροπολιτικού ναού, ή συμμετοχή της Ἐκκλησίας εἰς τὰ πακέττα Γ καὶ Δ τῆς Ε.Ε., τὸ ἀναφυνὲν ζήτημα τῆς παρουσίας τῶν ἱερέων στὰ σχολεῖα, ἡ θεσμοθέτησις νέων θέσεων ἐκκλ. Ὑπαλλήλων ὥστε νὰ καλυφθοῦν τὰ ὑπάρχοντα κενὰ χωρὶς νὰ ἐξαντληθῇ ὁ κατάλογος τῶν διακονικῶν θέσεων, ἡ προώθησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐκκλ. Δικαιοσύνης, κ.α. Ἔλαβον τήν διαβεβαίωσιν ὅτι ἐντὸς συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος μὴ ὑπερβαίνοντος τὸν μῆνα Ὀκτώβριον θὰ ὑπάρξουν τελικὲς προτάσεις τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν σημαντικότερων ἐξ αὐτῶν. Παραλλήλως εὐχαρίστησα τὸν κ. Πρωθυπουργὸν διὰ τὴν στάσιν του ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος, ὡς καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου περὶ τῆς Ἐκκλ. Ἐκπαιδεύσεως. Κατὰ τὴν συνάντησιν παρίσταντο οἱ Ὑπουργοὶ κ.κ. Μαριέττα Γιαννάκου καὶ Θεόδ. Ρουσόπουλος. Εἶχον παρακληθῆ ἄρμοδίως νὰ μεταβῶ μόνος εἰς τὴν συνάντησιν αὐτήν. Ἡ ἀπόκτησις ἐξ ἄλλου τηλεοράσεως τῆς Ἐκκλησίας ὑπάρχει μεγάλη ἐλπίς νὰ προκύψει συντόμως ὕστερα ἀπὸ συντονισμένες προσπάθειές μας.

14- Ὅμως τὸ μεγαλύτερον πρόβλημα πού θὰ ἀντιμετωπίσωμεν εἰς τὸ ἐγγύς μέλλον εἶναι ὁ σταδιακὸς θρησκευτικὸς ἀποχρωματισμὸς τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας πού ἐπιχειρεῖται ἤδη μὲ ἀργὰ βήματα. Ἡ Ἐκκλησία ἐξοστρακίζεται ἀπὸ τὸ σχολεῖο, ἐν ὀνόματι τῆς πολυπολιτισμικότητος καὶ τῆς πολυφωνίας, τὸ θρήσκευμα διεγράφη ἐκ τῶν ταυτοτήτων βάσει τῶν ἀρχῶν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, σχέδια νόμων ἐκπονοῦνται ἀπὸ γνωστὰ κόμματα καὶ ἄλλες ὁμάδες ἐργασίας μὲ στόχον τὴν ὑποβάθμισιν τῆς παρουσίας τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν δημόσιον βίον τῆς χώρας. Ἡ νεολαία τρέφεται μὲ ὑποπροϊόντα τῆς κουλτούρας ἐνῶ τὰ ἐγγενῆ στοιχεῖα τῆς παραδόσεώς μας λαιδοροῦνται. Εἰδικὴ ἔρευνα πού ἔχει δημοσιευθῆ σὲ ξένο περιοδικὸ γιὰ τὴ διασπορά τῶν θρησκείων σὲ ὁλόκληρον τὸν κόσμον, προβλέπει ὅτι τὸ 2020 στὴν Εὐρώπην, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἑλλάδος, θὰ κυριαρχῇ ἡ ἀθεΐα, (Diplomatie, 14/2005 σ.59). Ἡ πρόβλεψις ἀσφαλῶς μᾶς τρομάζει. Ἀπὸ ἡμᾶς ὅμως ἐξαρτᾶται νὰ ἐντείνουμε τίς προσπάθειές μας πρὸς στερέωσιν τῆς πίστεως, πρὸς πνευματικὴν καλλιέργειαν τοῦ λαοῦ μας, πρὸς ἀπόκτησιν ἱκανῶν στελεχῶν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀθεϊστικῶν τάσεων στὴν παιδεία, στὴν ἐπιστήμη, στὴν κοινωνία. Ἐκεῖνο πού πρέπει νὰ ἀποφύγουμε εἶναι ἡ ἀκηδία καὶ ἡ ἀδράνεια. Πρέπει νὰ σημάνωμε συναγερμὸν καὶ νὰ καταστήσουμε ἀξιόμαχα τὰ στελέχη μας, τοὺς γονεῖς, τὴ νεολαία, τοὺς ἐπιστήμονες. Δέν εἶναι εὐκόλα πράγματα αὐτά, ἀλλὰ δέν εἶναι καὶ ἀδύνατα. Ἀρκεῖ νὰ ἐκζητήσουμε τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ἀρχίσουμε νὰ μελετᾶμε στὰ σοβαρά τὸ πρόβλημα ἀναζητοῦντες τίς εὐκταῖες λύσεις. Ἡ κατάστασις τῆς μοιρολατρικῆς ἀποδοχῆς τῶν ἐπιγιγνομένων εἶναι ὅ,τι τὸ χειρότερον. Μπορεῖ νὰ δικαιολογεῖ τὴν ἀπραξίαν μας, ἀλλὰ ἐνώπιον τῆς ἱστορίας θὰ μᾶς καταδικάσει.

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοί,

Εἶμαι εὐτυχὴς διότι εὐρίσκομαι ἐν μέσῳ ὑμῶν καὶ ὑμεῖς μετ' ἐμοῦ ἐστέ, ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ. Ὅσάκις συνέρχονται αἱ Σύνοδοι τῶν Ἐπισκόπων μιᾶς τοπικῆς Ἐκκλησίας οἱ οὐρανοὶ ἀγάλλονται καὶ ἡ Ἐκκλησία καυχᾶται. Ὁ ἱερός κλῆρος αἰσθάνεται ἰσχυρὸς καὶ ὁ λαὸς τῶν πιστῶν ἠρεμεῖ καὶ ἡσυχάζει θεωρῶν τοὺς Ποιμένας του εἰρηνικῶς διαλεγομένους καὶ διαβουλευομένους περὶ σπουδαίων ζητημάτων, σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὰ καλῶς νοούμενα συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ψυχῶν του. Ἀποπνέοντας τὸ ἄρωμα τοῦ ἐκκλ. ἡθους καὶ τιμώντας τὸ Συνοδικὸν σύστημα διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Ἄς εὐχηθῶμεν καὶ ἡ παροῦσα τακτικὴ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας νὰ ἀποβῇ ἐπ' ὠφελεία πάντων ἡμῶν, κυρίως ὅμως τοῦ κύρους τῆς ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν, κύρους ὅπερ ὁ λαὸς ἔχει ἤδη περὶ πολλοῦ, γεγονός τὸ ὅποιον ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς προσοχήν, προσευχήν καὶ σύνεσιν ἐν πᾶσιν.